Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fiți gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VIII nr. 9 (465) sîmbătă 28 ianuarie 1956 ★ 4 pag. 15 bani

DESPRE roșia-cartof, avionul robot și altele DINTR-UN PALAT AL PIONIERILOR

Vreți să știți cum s-a născut povestirea de față? Iată. Intr-o zi mă aflam la Palatul pionierilor din Cluj. Deodată, privirea-mi fu atrasă de o poezioară, pusă la gazeta de perete. Ascultați:

Voi ați auzit vreodată
Ca să crească împreună
Roșii și cartofi deodată?
Nu? Dar e o treabă bună!

In pămînt cartofii cresc,
Iar mai sus, pe o tulpină,
Stau frumos și se-nroșesc
Pătlăgelele-n lumină.

Semnătura: *Ene Mihaela.* Am pornit, firește, s-o caut pe Mihaela. Desigur, numai ea m-ar fi putut lămuri ce-i cu povestea cu roșiile și cartofii.

Am căutat-o vreme îndelungată. Insfîrșit! „Cercul de științe naturale". O tăbliță albastră de sticlă e prinsă pe ușă. „Aici trebuie să fie!" Am intrat. Cîteva fetițe și băieți, aplecați asupra microscoapelor, urmăresc structura unor morcovi, alții o disecție a unei rîme sau a unei broaște. ...Iat-o pe Mihaela. Profesoara Matic Lucia și Mihaela Ene—elevă în clasa a VII-a A, a Școlii medii nr. 9 — mi-au destăinuit nu numai taina cartofului care este totodată și roșie ci și alte minunății pe care le-au făcut la cercul de naturale.

Acum cîtva timp, pionierii din acest cerc au altoit pe un cartof un hibrid de roșie. Experiența a reușit pe deplin. O dată reușită prima experiență, au mers mai departe. Pe un dovleac turcesc a fost prins un altoi de pepene galben. Tinerii naturaliști au comunicat rezultatele experiențelor la Stațiunea pomicolă și la grădina botanică din oraș. Iarna nu-i împiedică pe naturaliști să-și desfășoare activitatea. Prietenii lor mai mari, de specialitate, de la Institutul Agronomic, de la serele grădinii botanice și de la Stațiunea pomicolă i-au ajutat totdeauna și-i ajută și acum.

In sala de basme a Palatului pionierilor din Cluj.

In vizita făcută la Palatul pionierilor din Cluj am mai văzut și alte lucruri. De pildă, la un moment dat, am ajuns într-o cameră plină de aeromodele care împînzeau tot locul, dîndu-i aerul unui veritabil „aeroport". Tovarășul Steuer Ludovic, profesor la cercul de aeromodele, mi-a arătat un emițător pentru comanda prin radio a aeromodelelor, cu ajutorul undelor electromagnetice. Lucrurile vor sta cam în felul următor: un aeromodel se va ridica în aer. Dirijat prin stație, avionul o va lua la dreapta ori la stînga, va lua înălțime sau va ateriza. Aeromodelul-robot va asculta docil de poruncile micilor săi comandanți.

Multe alte lucruri interesante mi-au atras atenția în palat. Pionierul Emil Dorian a construit un aparat de radio la baterie, iar Szabo Ștefan, Sido Iosif și Szabo Constantin lucrează la un magnetofon. Peste cîteva zile vor face primele imprimări.

Aci se sfîrșește mica mea povestire. Voi, dacă sînteți curioși să știți mai multe despre activitatea pionierilor de la Palatul din Cluj, n-aveți decît să le scrieți. Ei vă vor da cu drag și alte amănunte!

M. ZONIS

Cine-ți este prieten?

Intr-una din grupele unui detașament (să-l spunem pe nume: detașamentul clasei a VI-a de la Școala de 7 ani din Topoloveni), se aflau trei prieteni: Bulacu Ion, Dumitru Ion și Sandu Dumitru.

Ei, Dumitru Ion avea un obicei. Ii plăcea să copieze lecțiile după caietele altora. Și cum Sandu îi era prieten, îi dădea caietele lui.

Bulacu, care era și președintele grupei, cam strîmba din nas. Dar, de, ce să-i faci, prietenia e prietenie! Azi, așa, mîine așa, Dumitru Ion a început să nu-și mai facă de loc lecțiile. Ii veneau de-a gata de la bunul lui prieten... Intr-o bună zi, Bulacu și Sandu au stat de vorbă prietenește.

— Nu faci bine, Sandule! Gîndește-te că vor veni tezele și examenele și atunci nu va mai avea caietele tale.

— Aha! Te-ai apucat să-mi faci morală!? E prietenul meu și-l ajut. Tu nu știi să fii prieten.

— Sînt și eu prietenul lui și-ți spun că ăsta nu-i ajutor.

S-au sfădit ce s-au sfădit și, în cele din urmă, Bulacu o tăie scurt: „Dacă vă mai prind, vom discuta în grupă!".

A doua zi dimineața, parcă în necaz, Dumitru Ion copia lecția la gramatică după caietul lui Sandu. Bulacu s-a ținut de cuvînt. A pus în discuția grupei această chestiune, iar cei doi au fost muștruluiți strașnic. Cu asta se părea că prietenia celor trei s-a terminat. Sandu a rămas prieten cu Dumitru Ion, „ajutîndu-l" mai departe așa cum știa el (acasă, pentru că la școală nu mai îndrăznea), iar Bulacu...

Dar prietenia lor nu s-a sfîrșit după cum vă așteptați... Numai că pînă ce s-au împăcat, a avut de suferit bietul Dumitru Ion... Pentru că la teze și la oral n-au mai fost caietele lui Sandu, așa cum spusese Bulacu mai de mult.

Cu timpul, prietenia dintre cei doi s-a cam răcit... Propriu zis, nu s-au supărat, însă Dumitru Ion îl cam ocolea pe Sandu... La drept vorbind, și acesta îl ocolea pe el. Le era oarecum rușine unul de celălalt. Amîndoi voiau să se „împace" cu Bulacu, însă nu prea știau cum. Dar în grupă parcă poți să fii multă vreme certat? Se întîmplă, nu știu cum, că privirile se întîlnesc și-ți vine așa, a rîde. Pas de mai poți ține supărarea! Eu îi știu acum pe toți trei din nou buni prieteni. Pentru că și Sandu a devenit un bun prieten... Dar unul adevărat, nu așa cum crezuse el înainte că înseamnă prietenia!

A. WEISS

„Uscăturile" din clasa a VII-a

E știut de toată lumea
Că toate pădurile
Iși au uscăturile.
Și astfel de uscături,
Nu sînt multe, dar există
Și la școala noastră mixtă.

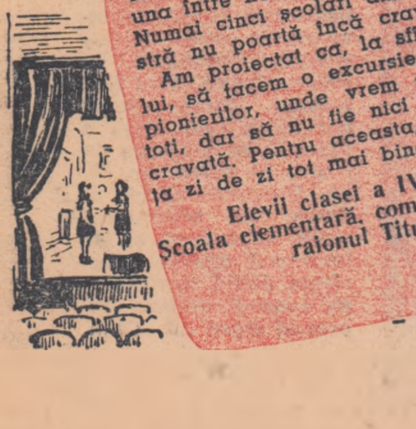
Gălan algebra n-o iubește,
Chimia o disprețuiește;

Pe el de-l cauți, nu-i prezent,
Din zece ore, opt i-absent.
Avem și alte uscături:
Lui Ion Gălan îi ține trena
Eleva Tache Elena.
Ea nu-nvață, nu-i punctuală
Și nu prea vine pe la școală.

Noi de ajutor le-om fi,
Să se schimbe-i vom sili,
Să se ia de-nvățătură!
Să nu fie-n clasa noastră
Nici urmă de uscătură!

Cornel MAXIM
cl. a VII-a, Școala mixtă — Baia, raionul Istria Babadag, reg. Constanța

Din ȘCOLILE NOASTRE

Vrem să fim cu toți pionieri!

In clasa noastră sînt 21 de elevi. Dintre aceștia, 15 sînt romi, iar ceilalți 6, romîni. Ne ajutăm întotdeauna între noi și sîntem foarte uniți. Numai cinci școlari din clasa noastră nu poartă încă cravata roșie.

Am proiectat ca, la sfîrșitul anului, să facem o excursie la Palatul pionierilor, unde vrem să mergem toți, dar să nu fie nici unul fără cravată. Pentru aceasta, vom învăța zi de zi tot mai bine.

Elevii clasei a IV-a B,
Școala elementară, com. Romînești
raionul Titu

Luminițele din parcul nostru

Nu de mult, unitatea noastră a predat la D.C.A. 1.880 kg fier vechi. Cu banii primiți am electrificat „Parcul pionierilor". Seara, cînd se lasă întunericul, luminițele becurilor electrice împodobesc atît de frumos parcul!

Ne-am propus să strîngem fier vechi și de aici înainte, ca să putem cumpăra tot ce ne mai trebuie pentru înfrumusețarea lui. In timpul liber, am săpat în parc și în jurul lui 350 de gropi, unde, la primăvară, vom putea pune trandafiri.

Va fi frumos parcul nostru!

Laura RUJAN
președinta unității
comuna Valea Mare-Plavăț,
reg. Pitești

Cîte ceva despre noi

Să străbați potecile tăinuite ale unui an școlar nu-i ușor. In drum întîlnești prieteni noi, ți se ivesc greutăți, pe care trebuie să le învingi.

Din acest drum lung ne-am oprit acum, în pătrarul al treilea, pentru un scurt popas. Cu acest prilej, am discutat despre cele realizate și am constatat că s-au făcut multe lucruri. Astfel, în cataloage avem multe note bune, am participat la concursul „Iubiți cartea", ne-am alcătuit cu grijă un laborator de fizică și chimie.

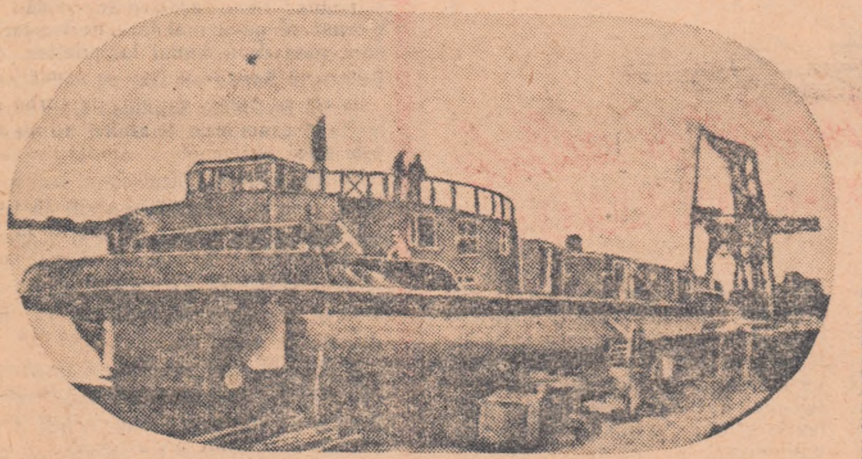
In cinstea alegerilor de deputați în sfaturile populare, pregătim acum un program artistic.

Viorica BUTNARIU
Valea Călugărească-Ploești

Un nou „PUI" al șantierului

Strecurîndu-mă printre odgoane și macarale, trecînd cu sfiala și teama neobișnuinței pe lîngă pereții înalți ai colosilor de oțel care așteptau să fie „dați la apă“, am ajuns la Dunăre. Pe malul, acum înzăpezit, al fluviului, se întinde, pe o mare distanță, secția cală a Șantierului Naval Galați. Aici, vasele nou construite fac ultimul popas înainte de a pleca semețe în lumea lor, lumea talazurilor înspumate. Vapoarele sînt date la apă cu ajutorul unui sistem perfecționat de cărucioare. Trebuie să fie tare emoționant spectacolul acesta al unei nave care primește îmbrătișarea dintîi a valurilor, și mi-a părut rău că n-am putut asista la așa ceva.

Am vizitat în schimb ultimul „pui" al șantierului, un remorcher de 400 C.P., care tocmai fusese lansat. Ancorat zdravăn de țărm, „puiul“ se legăna pe apă, ca un rățoi. Am urcat pasarela și am trecut peste copastie, la bord.

Acum, remorcherului i se făceau ultimele lucrări. Mecanicii, tîmplarii, lăcătușii, vopsitorii urcau și coborau cu agilitate scărițele drepte și lunecoase. Am vizitat vasul în amănunțime. Zveltețea, eleganța și trăinicia construcției, priceperea și rostul cu care constructorii au folosit orice colțișor al vasului m-au uimit. De îndată ce marinarii se vor instala la bord, vasul acesta va deveni o minunată și complexă gospodărie pe valuri, un simbol al forței și inteligenței omului, care înfrînge depărtările și natura.

Iată uriașul motor Diesel, care trepidează nervos: el va pune vasul în mișcare. Iată „urechea vasului“, port-vocea: prin ea, căpitanul, de pe puntea de comandă, va ordona manevrele. Iată, sus de tot, într-o cabină cu geamlîc, roata mare a cîrmei: de aici, timonierul, scrutînd zarea, va călăuzi vasul. Iată cabina comandantului, a secundului, a mecanicului, a echipajului; în încăperile acestea mici, dar elegante și confortabile, își vor petrece îndrăzneții marinari ceasurile de răgaz. Fără greș poți asemui vasul întreg cu o bijuterie lucrată solid, însă fin și minuțios. Pentru ca remorcherul nostru să ajungă astfel a trecut printr-o sumedenie de secții ale șantierului, zeci și zeci de muncitori au trudit cu drag la piesele lui. Despre procesul acesta complicat de „naștere“ a unui vapor vă voi povesti cu alt prilej.

Acum însă vreau doar, ca împreună cu voi, dragi prieteni, să trimitem un salut cald acestui nou „pui“ al șantierului, care azi poate despică semeț, cu pavilionul tricolor la provă, valurile argintii ale Dunării.

Al. MIHU

Prietenii de pe „SPARTAK"

Era în satul Rasova din raionul Medgidia, cu cîteva zile în urmă. Niște bătăi metalice se întețeau împînzind văzduhul. Săteanul Ilie Roșu lovea într-una cu o vergea de fier într-o bucată de șină. Oamenii ieșeau în pripă de prin case, alergînd spre locul primejdiei. Pălălăi de foc își înălțau limbile roșii lacome și amenințătoare, nori groși de fum se învălătuceau peste sat. Incendiul se iscase, nu se știe cum, la șirele de paie ale săteanului Gheorghiță Constantin și purtat de vînt, amenința să cuprindă toată comuna.

Oamenii forfoteau, dînd piept cu primejdia. Se organiză de îndată un lanț viu, de la Dunăre pînă la locul incendiului. Gălețile și ciuberele treceau cu iuțeală din mînă în mînă. Dar oricît ar fi luptat oamenii, nu puteau să răzbească focul. Șirele de paie și pomii se mistuiau ca niște torțe.

...Cînd, undeva în largul Dunării, crescu silueta unui vas. Vasul, în loc să-și urmeze drumul la vale, viră brusc, îndreptîndu-se cu toată viteza spre țărm. Peste cîteva minute acostă. Cîțiva marinari săriră jos și începură să desfășoare grăbiți un furtun lung. Sătenii care alergară să-i întîmpine îi auziră vorbind rusește. Erau marinari sovietici, iar vasul lor se numea „Spartak“. Furtunul, alimentat de pompele puternice ale vaporului, începu în cîteva clipe să verse un șuvoi de apă asupra flăcărilor. Marinarii sovietici, neobosiți, manevrau furtunul cu pricepere și curaj, acolo unde pericolul era mai mare. In puțină vreme, forța flăcărilor fuse înfrîntă și primejdia înlăturată.

Se lăsa încet înserarea. Marinarii sovietici, uzi și înnegriți de funingine, se pregăteau de plecare. La strîngerile recunoscătoare de mînă ale sătenilor, ei răspundeau zîmbind cu simplitate și modestie.

Un șuier de sirenă, ca un salut frățesc, și vasul se desprinse de țărm. Fluturările căciulilor și basmalelor îl urmăriră pînă se pierdu în zare.

Niciodată nu-i vor uita cei din Rasova pe marinarii de pe Spartak și pe căpitanul lor, Zobnev. Niciodată nu-i vor uita cei din Rasova pe frații sovietici care, în clipe de grea cumpănă, fără să șovăie, și-au primejduit viața spre a le salva gospodăriile.

MEȘTERUL ȘTIE TOT vă învață

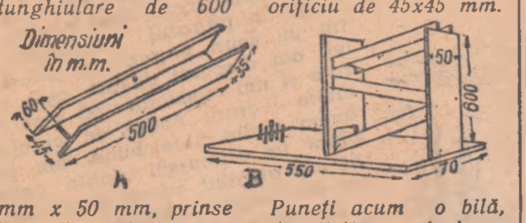
Un joc de popice

Un joc de popice de cameră poate fi construit din placaj sau scîndură subțire. Jocul se compune dintr-un postament, trei jgheaburi, doi suporți și nouă popice. Postamentul în formă de dreptunghi, îl tăiați dintr-o bucată de scîndură, după dimensiunile: 550 mm. lungime și 70 mm. lățime.

Jgheaburile le faceți în felul următor: tăiați din scîndură sau placaj șase bucăți în formă de paralelogram, lungi de 500 mm. și late de 35 mm. Acestea vor fi laturile jgheaburilor. Din același material, tăiați apoi două bucăți dreptunghiulare, cu lungimea de 440 mm. și lățimea de 45 mm, și încă o bucată de aceeași lățime, dar lungă de 500 mm. Jgheaburile se fac apoi așa cum se vede în desenul „A“.

Suporții sînt de fapt niște plăci dreptunghiulare de 600 mm x 50 mm, prinse în postament așa cum se vede în desenul „B“.

După ce ați construit cele trei jgheaburi, postamentul și suporții, le montați așa cum se vede în figura „B“. Trebuie însă să aranjați astfel jgheaburile, încît orificiul unuia să fie așezat deasupra jgheabului următor, permițînd bilei să cadă din primul în al doilea. La fel trebuie montat și cel de al treilea jgheab. In dreptul ieșirii din ultimul jgheab se face în suportul respectiv un orificiu de 45x45 mm.

Puneți acum o bilă, de sticlă sau de lemn (pe care o puteți cumpăra de la orice magazin cu articole casnice) pe primul jgheab. Bila va căpăta viteză, va izbi cu tărie în popice și le va răsturna.

Din gazetele prietenilor tăi de peste hotare

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!
К борьбе за дело Коммунистической партии будь готов!

Пионерская ПРАВДА

Орган Центрального и Московского Комитетов ВЛКСМ

Prin ce este renumit acest detașament

— Ce părere ai? care detașament din școala noastră este cel mai bun? l-am întrebat pe unul din tovarășii mei.

— Mai întrebi? Desigur că detașamentul clasei a IV-a „B,“, răspunse el.

Asta și voiam să aflu. Inseamnă că nu sînt singurul care gîndesc așa.

Dar știți voi prin ce este renumit acest detașament? Prin învățătură bună și acțiuni pionierești interesante.

Cîtă vîlvă s-a făcut cînd, nu de mult, doi copii din această clasă au primit nota 2 la aritmetică! Fiecare elev din clasă se simțea ca și cînd el ar fi primit această notă. Colectivul de conducere al detașamentului a organizat imediat ajutorarea celor rămași în urmă la învățătură. Acum, acești copii nu mai au note 2.

M. IANKELEVICI
Școala nr. 33
orașul Dnepropetrovsk

Swiat Młodych

PISMO MŁODZIEŻY HARCERSKIEJ I SZKOLNEJ

Voi fi „prietenul păsărilor“

De curînd am citit în gazeta „Swiat Młodych“ regulamentul obținerii insignelor „Iarnă de pionier“. Mi-a plăcut în special insigna „Prietenul păsărilor“, pe care am hotărît să o capăt.

In jurul casei avem o grădină mare. In timpul iernii vin aici multe păsări. Zilnic, pun semințe de mac în coji de nucă. E mîncarea preferată a pițigoilor. Intr-o zi am avut o surpriză. Printre pițigoi am observat o ciocănitoare pestriță, care cu ciocul ei lung, încerca să mănînce din coajă.

Acum mă gîndesc să organizez și mai bine îngrijirea păsărilor. In primul rînd, le voi construi o colivie mai bună și voi observa ce le place mai mult. Voi trece observațiile mele într-un carnet special, unde voi însemna de asemenea și ce fel de păsări vor vizita colivia, și cum se vor comporta. „Cronica păsărilor“ o voi însoți cu desene.

Anna KOSTANSKA
cl. a VI-a
Școala T.P.D. nr. 3, Bochno
R. P. Polonă

Pionýrské noviny 3

TÝDENÍK ÚSTŘEDNÍHO VÝBORU ČESKOSLOVENSKÉHO SVAZU MLÁDEŽE

O șezătoare cu bucluc

Detașamentul nostru a hotărît să organizeze o șezătoare. Cînd pregătirile erau în toi, cîțiva muncitori au adus în fața școlii noastre niște plăci pentru repararea trotuarului. Tovarășul director a chemat băieții să ajute la căratul plăcilor. Treaba nu era de loc ușoară și cum la o astfel de muncă ți se usucă gîtul, doi dintre băieți porniră spre clasă să bea puțină apă.

— Stați, îi opriră fetele. Nu-i voie în clasă. Plecați!

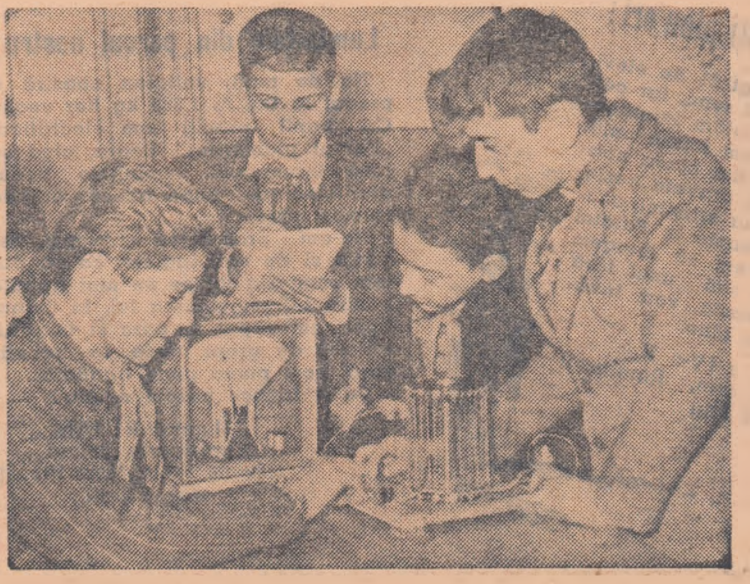
Băieții se supărară și spuseră: „Fetele ne-au dat afară, ca să facă singure șezătoarea! O să vedem noi cine o să le cînte, fiindcă acordeonistul e cu noi“.

Dar a doua zi, lucrurile luară o altă întorsătură. Noi, băieții, ne-am dat seama că am greșit.

— De fapt, ce ne-au făcut fetele? De ce ne-am supărat? ne întrebam noi.

Ne-am împăcat îndată cu fetele și șezătoarea a avut loc, ba încă și cu participarea acordeonistului.

M. HODEK
cl. a VIII-a
de la Școala din Brno-Slatina
R. Cehoslovacă

Nu încape vorbă, fizica e o materie frumoasă, dar de o mie de ori e mai frumoasă atunci cînd o înveți nu numai din manual ci și din experiențele făcute în laboratorul școlii. De nu credeți, întrebați-i pe Plăeșu Cornel, Nică Ion, Ionescu Mircea și pe alți băieți din clasa a VII-a B, de la Școala de 7 ani, de băieți, nr. 80, din București. Ei vin adesea în laboratorul școlii, după lecții, și fac împreună diferite experiențe. Iată-i, în fotografia noastră, studiind împreună legea lui Ohm.

A doua călătorie a DISCIPLINEI

Dragi pionieri şi şcolari, să nu vă închipuiţi că în timpul care a trecut de la prima călătorie şi pînă astăzi, Disciplina s-ar fi odihnit. Nu, una ca asta nu se întîmplă cu ea nici în vacanţă, dar acum, pe timp de şcoală... Ea umblă, umblă mereu.

Aşadar, ea s-a mai plimbat între timp prin zeci şi zeci de şcoli ; eu am să vă povestesc însă doar despre ultima ei călătorie la Deva.

O oră ...lumea geometriei

...oate nu ştiaţi că Disciplina are o mare ...iciune pentru ştiinţă, pentru matema... fizică, chimie. Aşa se şi explică fap...că, de cele mai multe ori, ea asistă ...rele în care se predau aceste materii. ...a Deva, Disciplina s-a oprit mai întîi ...Şcoala medie de fete. Cu nelipsit-a-i ...e pe cap, ea s-a strecurat printre ...urile de fete ce intrau în clase şi a ...as cîteva clipe în faţa uşii pe care era ...: „clasa a VI". Aşteptă doar ca ...va să deschidă uşa şi, pe nevăzute, se ...ă înăuntru. Asista la o oră de geome... Şi-a scos deci caietul, instrumentele ...ucru şi creionul, gata să urmărească ...onstraţiile ce aveau să le facă fetele ...clasă. Multe dintre eleve discutau cu ...adere o problemă mai complicată, pe ... trebuiseră s-o rezolve acasă. Ora ...itea să fie interesantă. Intr-adevăr, ...ndată ce tovarăşul profesor a început ...sculte elevele clasei, Disciplina s-a ... furată de lumea geometriei. Mai în... urmărit cu încordare cum au expli... Munteanu Nicoleta şi Gorea Adriana ...ma oblicelor neegal depărtate de ...rul perpendicularei. Intreaga clasă ... demonstraţiile respective, o dată cu ... care explicau la tablă. Dornică să ...rească totul îndeaproape, Disciplina ...ină cu iuţeală demonstraţia pe caietul ... apoi începu să se plimbe printre ...i. S-a oprit în dreptul lui Fischer ...a. Ce lucra ea acolo? Parcă făcuse ... demonstraţie... Disciplina se lămuri ... repede. Anica, nerăbdătoare să-şi ...ice cunoştinţele, lucrase aceeaşi ...me, dar cu altă notaţie. Lucrase bine ...nstraţia şi pentru aceasta tovarăşul ...sor i-a dat nota 5.

...curoasă de cele văzute aici, Disci... a plecat apoi la altă şcoală.

Despre unităţi de măsură

Cu gîndul să nu scape ora de fizică a clasei a VII-a de la Şcoala medie de băieţi. Disciplina a ajuns acolo într-un suflet. Tocmai începuse lecţia Acum nu mai putea să intre nevăzută. Prea i-ar fi părut tuturor suspect să vadă uşa clasei deschizîndu-se şi... să nu intre nimeni. Aşa că Diciplina şi-a scos tichia şi a intrat în clasă. Mulţi băieţi s-au bucurat cînd au văzut-o; unora însă nici că le păsa de ea

Tocmai erau scoşi la lecţie trei băieţi. Trebuiau să vorbească despre unităţile de măsură ale intensităţii şi tensiunii curentului electric. Atunci cînd primul dintre ei fu întrebat de profesor şi rămase puţin să se gîndească, ceilalţi doi aproape că îi scoaseră ochii cu degetele pe care le ridicaseră, cerînd să fie ascultaţi ei Pînă la urmă au reuşit să-l încurce şi să-l intimideze pe colegul lor. Tot atît de insistent cereau să fie ascultaţi şi unii dintre cei aflaţi în bănci.

In timpul acesta, în rîndul de lîngă perete Disciplina a zărit într-o bancă pe duşmana ei cea mai aprigă Indisciplina. Se înfăţişa, de data aceasta, cu chipul lui Ion Max. Acesta se mişca într-una, şuşotea cu colegii din jur. Habar n-avea de lecţia ce se desfăşura în clasă Tresări speriat cînd îşi auzi deodată numele rostit de profesor

— Max ia spune tu, cum se măsoară tensiunea curentului?

Fiind sigur că „ajutorul" îi va veni de la cei din apropierea lui Max se repezi să răspundă

— Tensiunea curentului se măsoară cu . se măsoară cu .. Mai departe însă, Ion n-a putut să mai răspundă. Nimeni din jur nu-i sufla Aşa că, pentru el posibilitatea măsurării tensiunii curentului a rămas un mister. Intre timp tovarăşul profesor începu să vorbească despre voltmetru şi despre lucru mecanic al curentului electric. Ion Max nu avea însă nici acum timp să asculte aceste explicaţii El trebuia să încerce vîrful mai multor creioane şi apoi avea ceva de lucru pe sub bancă Pesemne că pierduse ceva şi acum căuta Nici Lazăr Loghin colegul lui de bancă nu putea să urmărească, din cauza lui explicaţiile profesorului

Supărată că n-a putut să se bucure din plin în ora aceasta de materia ei preferată, Disciplina a plecat din clasa a VII-a imediat după ce a sunat de recreaţie.

Prieteni ai disciplinei

In ziua aceea, Disciplina n-a vrut să plece din Deva pînă ce n-a trecut şi pe la unii copii pe acasă. Asta pentru ca să vadă cum îşi petrec cîţiva dintre ei timpul liber. A ales adresa celor doi fraţi Marcel şi Maria Oncescu, de la Şcoala pedagogică. Fraţi gemeni, amîndoi sînt în clasa a VII-a : Marcel într-a VII-a A şi Maria într-a VII-a B

Bucuroşi să primească un asemenea oaspete, Marcel şi Maria i-au făcut loc Disciplinei, alături de ei, la masa de lucru. In odăiţa bine încălzită, rînduită de o mînă de gospodină, cei doi fraţi îşi făceau lecţiile. Mai întîi, Maria citea cu glas tare, apoi Marcel povestea, şi invers. Aşa au învăţat la istorie şi geografie. La matematică, Marcel s-a poticnit. Nu putea să dezlege o problemă. Maria, „matematiciană neîntrecută", nu voia să-i dea soluţia, dar, ca să-l ajute, l-a pus să repete capitolul respectiv, cu toate demonstraţiile. Şi, ce să vezi, după asta, Marcel a reuşit să dezlege problema fără să-şi mai bată mult capul.

De cum îşi termină lecţiile, Marcel fuge în curtea de peste drum. Acolo stă prietenul lui mai mare, care e mecanic de automobile. Marcel se tot învîrte în jurul lui, pînă ce găseşte să facă şi el vreo treabă. Mecanica este marea lui pasiune. Mai mult ca sigur că o să înveţe mai tîrziu această minunată ramură a tehnicii!

In timpul acesta, Maria îşi găseşte şi ea vreo treabă. Ţese sau brodează, iar gîndurile îi zboară spre anii în care îşi va vedea şi ea visul împlinit, visul de a deveni învăţătoare...

Cu vizita aceasta s-a încheiat şi cea de a doua călătorie a Disciplinei. Ziua se terminase minunat : Disciplina cîştigase doi prieteni noi.

Mia IONESCU

2.715 km. pe bicicletă

Mai întîi rezemară binişor de un pom tabla a...ume adusă pentru adunarea lor, apoi prinseră pe...a o hartă a ţării desenată în tuş. Sub hartă apăru ... inscripţie : „2715 km..."

— ...2715 kilometrii... şi capătul unei nuieluşe ...subţiri urmări traseul indicat cu roşu... Cît o fi ...însemnînd oare?

Ruinele cetăţii Deva

— A douăzecea parte din ecuator...

— Sau de două ori turul ciclist al R.P.R.

— Iată, am să vă povestesc despre această că...torie care nu e de fel închipuită pentru că eu am ...ăcut-o pe bicicletă. Deci adunarea noastră se va ...umi : 2715 km pe bicicletă. Şi acum... la drum!

Astfel începură pionierii din Armăşeşti, în ziua ...ceea de septembrie, minunata lor călătorie de-a ...ungul şi de-a latul ţării, călătorie pe care o făcuse ...a Tamara, instructoarea lor superioară, în ...ara anului trecut.

. . . .

Arşiţă mare. Călătoresc ; de cînd anume ? Parcă sînt luni şi luni de cînd, într-o dimineaţă, am pornit-o pe şoseaua pardosită cu colb pufos ce se despică sub roata bicicletei ca o apă.. La început, după ce ai parcurs doar cîţiva kilometri, ţi se pare că nu vei ajunge niciodată la capăt Apoi piciorul se obişnuieşte cu neconteniţa mişcare a pedalelor care devine firească. Atunci privirea şi cugetul sînt libere să zburde peste cîmpurile verzi, spre zarea ceţoasă, unde mijesc crestele munţilor.

Sate şi oraşele nenumărate se înşiruie deoparte şi de alta a drumului şi pier trase parcă pe aţă.

S-a răcorit oarecum ; ne apropiem de ţinuturile muntoase...

. . . .

Turnu Severin, Orşova, Caransebeş, Timişoara, Arad, Ilia... Deva.

Bătrîna cetate îşi amestecă ruinile cu ziduri, turnuri şi metereze rămase încă în picioare. Despre ea au pomenit hrisoave vechi de prin veacul al XIII-lea. Aşezări omeneşti au fost aci însă cu mult mai înainte. Cetatea s-a ţinut dîrz în picioare pînă acum vreo 100 de ani cînd, dintr-o cumplită nebăgare de seamă, pulberea ascunsă în beciuri a luat foc şi a năruit-o

Cetatea Devei este cocoţată pe unul din dealurile cu care se sfîrşesc munţii Poiana Ruscăi. Pare că aici s-au adunat toate neamurile de ierburi. Cercetătorii spun că dacă le-ai număra după felul lor, ai ajunge la vreo mie trei sute de soiuri

Printre pietrele năruite trebuie să umbli cu băgare de seamă. Cînd şi cînd, cu un zvîcnet scurt se arată şerpi (potrivit de mari pentru locurile noastre). Sînt viperele cu corn, nespus de primejdioase.

De acolo din cetate, se vede pînă hăt, în depărtare, aproape întreg oraşul. Ai privi şi nu te-ai mai sătura...

. . . .

Scurtă a fost ziua! Cînd porniseră şi copiii mai temeinic „la drum", soarele s-a cufundat dincolo de deal

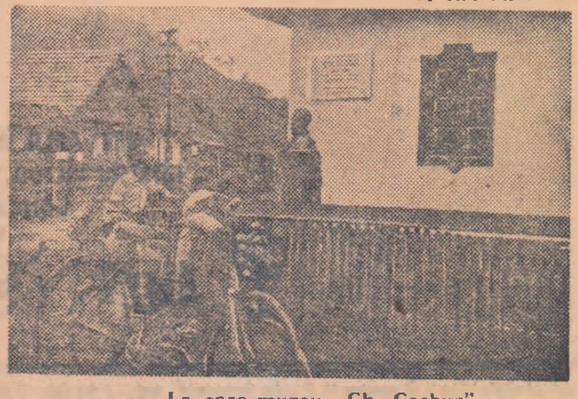
Seara a coborît în poieniţă ca o vrajă. Cîte un greere mai tulbură doar din cînd în cînd tăcerea : Cri, cri! Şi iar: Cri, cri!

Intr-un tîrziu un glas subţirel a întrebat aproape în şoaptă: „Şi apoi?..."

— Şi apoi... pe mîine. Nu se mai vede nici harta. Şi fără hartă n-are nici un haz... Atunci, la acest ceas, călătoream în lumea viselor. Eram dealtfel şi frîntă de oboseală. Fireşte a doua zi am pornit-o mai departe... Dar asta veţi afla mîine la acelaşi ceas, tot aci în poieniţă.

(Va urma)

V. RANGA

La casa-muzeu „Gh. Coşbuc"

POPAS LA MUZEUL UNUI MARE RAPSOD AL NATURII

În fiecare loc pe care îl colind rămîne o fărîmă din inima mea. Nu uit niciodată așezările pe care le-am văzut, nu uit oamenii pe care i-am cunoscut. Uneori, în clipe de răgaz, îi aud pe acei oameni glăsuind, îi văd robotind și-s ca un oaspete nevăzut ce stau la fereastra lor, ori sînt de față la masa lor, ori lîngă vatră.

Și aici a rămas o fărîmă din inima mea...

E mult de cînd am cunoscut-o pe singura supraviețuitoare din familia scriitorului Calistrat Hogaș. Totuși știu ce face în clipele acestei înserări. Iscodesc parcă la fereastra vechii sale case. Îi zăresc chipul prietenos ca acel al tatălui său, părul argintiu și moale ca omătul sclipitor de afară. E Sidonia, fiica scriitorului. Ea n-a părăsit casa părintească, a păstrat cu sfințenie fiece obiect care a aparținut scriitorului și a întocmit într-o încăpere un muzeu cu acele amintiri. Sidonia Hogaș a fost în trecut profesoară de muzică la liceul de fete din Piatra Neamț.

In ușa ei am bătut și eu cu sfială. Am fost primită cu dragoste și multă căldură.

I-am arătat care era scopul vizitei mele la Piatra Neamț și n-a părut de loc surprinsă. Oare cîți alții înaintea mea nu veniseră în acel oraș de munte pentru a vedea locurile unde a trăit Calistrat Hogaș?

Gazda m-a condus într-o încăpere unde se aflau așezate în ordine lucrurile ce-au aparținut scriitorului. Acolo, într-un scrin, am aflat doi martori ai atîtor călătorii prin munții Neamțului: pălăria cu boruri late de-o palmă și pelerina imensă de sub care pe vremuri de-abia se mai zăreau urechile ascuțite ale Pisicuței, călușul de munte, tovarășul de drum al scriitorului.

La cîte popasuri de ziuă și noapte n-a folosit ca așternut mantaua asta!...

Am privit pe geam și mi s-a părut că văd afară pe însuși Hogaș, încălecînd pe călușul său de munte, legînd de șeaua Pisicuței obișnuiții desagi de merinde și pornind la drum. Fără să vreau, imaginea asta mi-a sugerat în minte și alte lucruri, pe care de altfel le puteți găsi însemnate de scriitor în „Spre Nichit". Drumețind prin munții Neamțului, Hogaș nu se mai mulțumea să cunoască numai natura bogată a patriei noastre, tainele codrilor ei adînci, rîurile întîlnite în cale ori florile cu ochi de cicoare; el umbla să cunoască oamenii oropsiți care-și duceau viața în munți. Poposea adesea la focul lor, cina la masa lor săracă și dormea laolaltă cu ei. Scriitorul redă cu multă înțelegere și dragoste amărăciunile și necazurile acestor oameni ai munților. Iată ce zice despre roata lumii Alisandru Coșofleață din Orășa, omul cu o casă de copii, pe care birurile îl apăsau atît de cumplit.

— „O împedecat-o nu știu cine și merge de-a săniușul; cei de deasupra tot deasupra, și cei de dedesubt tot dedesubt... Ș-apoi bat-o întunericul de roată... că prea te curmă-n două, cînd te-apucă dedesubt...".

Calistrat Hogaș s-a apropiat cu multă dragoste de natura patriei noastre. Natura l-a chemat de nenumărate ori să rătăcească prin împărăția ei, să-i surprindă tainele, comorile. In mijlocul naturii, Hogaș se simțea fericit cu adevărat. I. L. Caragiale, vorbind despre tabloul dezlănțuirii furtunii descris cu o deosebită măiestrie de Hogaș, îl socotește drept unul dintre cele mai de seamă descrieri din literatura universală.

Intr-un album pe care mi l-a arătat gazda, am zărit nenumărate fotografii cu chipul scriitorului. Toată ființa sa inspira simplitate și prietenie. Scriitorul a fost prietenul celor oropsiți și-a fost dușmanul nedreptăților sociale din vremea sa. Pe cei care schimonoseau vorba romînească, „Georges" care mergeau la Paris să învețe a mînca ouă moi cu lingurița, îi biciuiește, ironizîndu-i, descriindu-i cu un umor fin, neîntîlnit...

Țigaretul, creioanele, cernelurile și scrumiera în formă de copită de cal au rămas neatinse, așa cum le-a lăsat în clipa din urmă scriitorul. In timpul războiului trecut, Sidonia Hogaș a suferit mari lipsuri materiale, totuși ea nu a vîndut nici măcar un vîrf de peniță din casă, n-a înstrăinat nimic.

Intr-un album am zărit o caricatură: Calistrat Hogaș în chip de găină, cu un toc sub aripă.

— Este făcută de unul din elevii tatălui meu. In vremea cînd era profesor la liceul din Piatra Neamț, drept pedeapsă pentru năzdrăvăniile lor, elevii erau puși de către Hogaș să-i facă o caricatură — îmi vorbi Sidonia Hogaș.

Gazda mi-a mai arătat unele manuscrise, între care — spre mirarea mea — am aflat și versuri inedite. Manuscrisele erau împînzite de corecturi, ceea ce dovedea că autorul lucra îndelung și cu multă migală la operele sale.

— Aici, în odaia aceasta unde este muzeul, a fost odaia de lucru a „tataiei". Se retrăgea aici pentru că era mai multă liniște. Lucra mai cu seamă noaptea. Odată, neaflînd cel mai potrivit cuvînt pentru ceea ce scria, un ceas întreg a tot lovit cu tocul în scrumelnița de pe masă. După ce însfîrșit a găsit cuvîntul, ne-a chemat pe toate fetele în salon, ca să ne citească lucrarea.

Gazda continuă să povestească...

— Noi am fost opt copii: Eugen, Cleopatra, Cecilia, Eloiza, Cornelia, Marioara, Aețius și eu. Inainte, casa avea un cerdac, și în jur, o grădină bogată. Noi, fetele, aveam în grădină un scrînciob făcut de tataia. Era atîta viață în casa noastră atunci!... Toți s-au stins, numai eu am rămas dintre ei...

Sînt sigură că Sidonia Hogaș s-a așezat acum cîteva minute la pian. După cîteva acorduri și-a simțit degetele cuprinse de o răceală. In odaie e totuși cald. Răceala aceea e desigur bătrînețea care se strecoară pe nebănuite în sînge și-i împiedică degetele să alunece harnice pe clape. Dar Sidonia Hogaș nu se dă bătută; lasă pianul, dar îngînă un cîntec vesel, tineresc.

Din casa Sidoniei Hogaș, bătrînețea a fost izgonită și de astădată.

Pe sobă se hîrjonesc două pisici, alte două miorlăie pe pervazul ferestrei, iar alta, o pisică mare, albă, privește în vatră cum se mistuie focul.

— Sînt și acestea suflete... spune Sidonia Hogaș despre pisici.

Dragi copii, n-o uitați pe Sidonia Hogaș. Băteți la ușa ei. Vă va primi. Mai tîrziu, cînd veți crește mari, vă veți mîndri că ați avut prilejul să vorbiți cu însăși fiica scriitorului Calistrat Hogaș. Mergeți în casa ei și cîntați-i cîntece, umpleți casa ei de tinerețe. Ea are meritul să ni-l redeștepte în memorie — așa cum a fost — pe Hogaș, unul dintre cei mai înflăcărați cîntăreți ai naturii patriei noastre.

Ileana DRAGOȘ

Ochi de lup

de Gh. D. VASILE

Bine este iarna în
tabără la munte!
Brazii-n muntele bătrîn
au omăt pe frunte.

Sus, pe vîrfuri, scapără
albele cojoace,
vin copiii-n tabără,
veseli să se joace.

Eu, mai mic, venii din șes,
cale depărtată,
și eu n-am prea înțeles
munții, prima dată!

Deci, în prima seară, cum
am venit de-acasă,
ostenit de-atîta drum
m-am culcat: „Ce-mi pasă?"

Glasuri dragi, pionierești,
tainice și-n șoapte,
depănau, pe rînd, povești,
pînă-n miez de noapte.

Basmul, seara, dulce e...
Multe-au spus, vezi bine,
dar „Scufița Roșie"
m-a-ngrozit pe mine.

Și am adormit curînd,
cu Moș Ene prieten.
...Noaptea neagră, susurînd
tremura pe cetini...

Peste noapte am avut
vise ce-nfioară:
lupu-acela l-am văzut,
cel din basm, de-aseară.

M-am trezit... Se zguduiau
munții-n zvon de surlă
și se auzea: Hau-hauu!
undeva cum urlă.

— Lup să fie? eu îmi zic...
— Hauu! adînc răspunde...
— Totuș, parcă nu-i nimic...
Vîntu-n munți pătrunde.

Dar, cînd eu mă-nalț ușor
și privesc mai bine,
doi ochi, înfricoșători,
se uitau la mine.

S-auzea de-afar': Hau-hauu!
...Mi-a fugit Moș Ene.
Și doi ochi de lup sticleau
și clipeau din gene.

— Poate nu sînt ochi de lup...
Dar clipeau adese...
Eu, fereastra mi-o astup,
nici să nu-mi mai pese!

S-auzea de-afar': Hau-hauu!
Eu strîngeam din gene
și-l chemam de pe coclau
iarăși pe Moș Ene.
Pînă-n zori l-am așteptat
somnul să-mi îndemne,
dar, de lup el speriat,
a fugit pesemne.

Dimineața, eu le-am spus
strașnica poveste...
Toți copiii-apoi, în sus
ne-am uitat, spre creste:

brazi cu chipul mohorît,
sus de tot — poiană,
și-n poiană sta atît
numai, o cabană.

Cei mai mari au rîs atunci
de-au trezit Sinaia:
— Ei, așa-i cu ăștia, — prunci,
nu știu ce e aia,

buchea bine nici n-o rup,
iar în munți de stană,
din cabană ei fac lup
și din lup cabană.

Sta cabana... Seara-n ea
s-a aprins lumina.
Ea m-a-nspăimîntat... ce rea
este, bat-o vina!

Tii, nu-i fie dedeochi,
fiindcă, orice-ai spune,
avea geamuri ca doi ochi
de sălbătăciune!

Dar cu urletul: Hau-hauu!
Ziceți, cum rămîne?
Vîntul se zbătea-n coclau,
printre stînci bătrîne.

Vezi, așa-i cînd vii din șes
între culmi cărunte.
Dar pe urmă-am înțeles
că e bine-n munte.

Colo-n culme scapără
albele cojoace,
și copiii-n tabără
vin ca să se joace.

Redacția și administrația: București Piața Scînteii, tel. 7.61.00 7.60.10. Abonamentele se fac la toate OFICIILE POȘTALE și SECȚIILE RAIONALE DE DIFUZARE A PRESEI.
Taxa plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen. P.T.T. 100.114 Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii, „I. V. Stalin". STAS — 3152 — 52